

# Obsah

## 6. POHLAVNÍ ÚSTROJÍ

1. Vývoj pohlavního ústrojí,  
*P. Mířejovský, K. Motlík* . . . . . 1210
2. Poruchy rozlišení pohlaví  
*P. Mířejovský* . . . . . 1211

## 6A POHLAVNÍ ÚSTROJÍ MUŽE

1. Penis a skrotum . . . . . 1212
  1. Vrozené malformace . . . . . 1212
  2. Poruchy cirkulace . . . . . 1213
  3. Zánět . . . . . 1214
  4. Nádory . . . . . 1215
2. Varle a nadvarle . . . . . 1216
  1. Vrozené úchyly . . . . . 1217
  2. Regrese . . . . . 1218
  3. Poruchy cirkulace . . . . . 1219
  4. Zánět . . . . . 1219
  5. Nádory, *K. Motlík* . . . . . 1221
3. Vývod semenný a vácý semenné . . . . . 1226
  1. Regrese, *P. Mířejovský* . . . . . 1226
  2. Poruchy cirkulace . . . . . 1227
  3. Zánět . . . . . 1227
  4. Nádory . . . . . 1227
4. Obaly varlete . . . . . 1227
  1. Cirkulační poruchy . . . . . 1227
  2. Zánět . . . . . 1228
5. Prostata . . . . . 1229
  1. Regrese . . . . . 1229
  2. Prostatitis . . . . . 1229
  3. Hypertrofie a nádory . . . . . 1230

## 6B POHLAVNÍ ÚSTROJÍ ŽENY

1. Ovarium, *M. Zavadil* . . . . . 1233
  1. Vývojové poruchy . . . . . 1233
  2. Regrese . . . . . 1235
  3. Poruchy cirkulace . . . . . 1235
  4. Zánětlivé změny . . . . . 1236
  5. Nenádorové cysty . . . . . 1236
  6. Nádory, *K. Motlík* . . . . . 1238
    1. Germinální . . . . . 1238
    2. Z mesodermu gonád . . . . . 1243
    3. Z povrchového epitelu . . . . . 1247
      1. Serosní . . . . . 1247
      2. Mucinosní . . . . . 1250
      3. Endometrioidní . . . . . 1250
      4. Smíšené . . . . . 1251
      5. Karcinom . . . . . 1251
      4. Heterologní nádory . . . . . 1253
      5. Ostatní . . . . . 1255
      6. Metastatické . . . . . 1255
2. Tuba, *M. Zavadil* . . . . . 1257
  1. Vývojové poruchy . . . . . 1257

2. Poruchy cirkulace . . . . . 1257
3. Zánět . . . . . 1257
4. Nádory . . . . . 1259
3. Děloha . . . . . 1260
  1. Malformace . . . . . 1260
  2. Dystopie . . . . . 1260
  3. Traumata . . . . . 1261
  4. Zánět . . . . . 1263
  5. Dysghormonální změny endometria . . . . . 1265
    1. Estrogenní . . . . . 1267
    2. Gestagenní . . . . . 1274
    3. Dysfunkční iregulární . . . . . 1276
    4. Dysfunkční nezařaditelné . . . . . 1278
  6. Nádorovitě hyperplasie . . . . . 1278
  7. Nádory . . . . . 1280
4. Parametrium . . . . . 1291
5. Vagina . . . . . 1292
  1. Malformace . . . . . 1292
  2. Traumata . . . . . 1292
  3. Zánět . . . . . 1292
  4. Nádory . . . . . 1293
6. Vulva . . . . . 1294
  1. Malformace . . . . . 1294
  2. Cirkulační poruchy . . . . . 1294
  3. Regrese . . . . . 1295
  4. Zánět . . . . . 1295
  5. Nádory . . . . . 1296
7. Patologie těhotenství . . . . . 1298
  1. Změny plodových obalů . . . . . 1298
  2. Změna placenty . . . . . 1298
    1. Změny tvaru . . . . . 1298
    2. Změny polohy . . . . . 1299
    3. Změny odlučování . . . . . 1299
    4. Změny oběhu krevního . . . . . 1300
    5. Záněty . . . . . 1301
    6. Nádory . . . . . 1301
  3. Změny pupečníku . . . . . 1306
  4. Mnohočetné těhotenství . . . . . 1306
  5. Odumření plodu a potrat . . . . . 1307
  6. Sepsis puerperalis . . . . . 1307
  7. Poruchy cirkulace . . . . . 1308
  8. Ektopické těhotenství . . . . . 1309
  9. Těhotenské gestosy . . . . . 1310
8. Mléčná žláza . . . . . 1312
  1. Vývojové poruchy . . . . . 1313
  2. Cirkulační poruchy . . . . . 1314
  3. Regresivní změny . . . . . 1314
  4. Záněty . . . . . 1315
  5. Cysty . . . . . 1316
  6. Dysplasie . . . . . 1317
  7. Nádory . . . . . 1321
    1. Benigní epitelové . . . . . 1322
    2. Karcinom . . . . . 1326
    3. Mesenchymové . . . . . 1335

## 7. NEUROPATOLOGIE

|                                                                            |      |
|----------------------------------------------------------------------------|------|
| Úvod, A. Jirásek . . . . .                                                 | 1337 |
| <b>1. Obecná</b> . . . . .                                                 | 1338 |
| 1. Celulární reakce . . . . .                                              | 1338 |
| 2. Tkáňové a celkové reakce . . . . .                                      | 1353 |
| 3. Autolysa a artefakty . . . . .                                          | 1354 |
| <b>2. Malformace, B. Bednář</b> . . . . .                                  | 1354 |
| 1. Cranioschisis . . . . .                                                 | 1355 |
| 2. Rhachischisis . . . . .                                                 | 1356 |
| 3. Dysrafie . . . . .                                                      | 1358 |
| 4. Prosencefalie a otocefalie . . . . .                                    | 1358 |
| 5. Hypoplasie a agenesie . . . . .                                         | 1360 |
| <b>3. Traumatata</b> . . . . .                                             | 1363 |
| 1. Otevřená kraniocerebrální . . . . .                                     | 1363 |
| 2. Křtá kraniocerebrální . . . . .                                         | 1365 |
| 3. Míchy . . . . .                                                         | 1368 |
| 4. Fysikální poškození . . . . .                                           | 1368 |
| <b>4. Poruchy krevního oběhu</b> . . . . .                                 | 1369 |
| 1. Hyperémie . . . . .                                                     | 1369 |
| 2. Ischémie . . . . .                                                      | 1371 |
| 3. Hemorrhagie extracerebrální . . . . .                                   | 1375 |
| 4. Hemorrhagie mozkové . . . . .                                           | 1380 |
| 5. Nejčastější onemocnění cév CNS, Z. Nožička . . . . .                    | 1382 |
| <b>5. Poruchy oběhu mozkomíšního a tkáňového moku, B. Bednář</b> . . . . . | 1389 |
| 1. Hydrocefalus . . . . .                                                  | 1389 |
| 2. Edém cirkulační a metabolický . . . . .                                 | 1391 |
| <b>6. Poruchy metabolismu</b> . . . . .                                    | 1395 |
| 1. Poruchy metabolismu bílkovin . . . . .                                  | 1395 |
| 1. Glioneuronální proteodystrofie . . . . .                                | 1395 |
| 2. Gliální proteodystrofie . . . . .                                       | 1399 |
| 3. Gliovasální encefalopatie . . . . .                                     | 1402 |
| 2. Poruchy metabolismu lipidů . . . . .                                    | 1404 |
| 1. Neuronální . . . . .                                                    | 1404 |
| a) steatosa . . . . .                                                      | 1404 |
| b) lipidosa . . . . .                                                      | 1405 |
| 2. Leukodystrofie . . . . .                                                | 1408 |
| 3. Poruchy metabolismu cukrů . . . . .                                     | 1411 |
| 1. Neuronální . . . . .                                                    | 1411 |
| 2. Gliovasální . . . . .                                                   | 1412 |
| 4. Avitaminosy . . . . .                                                   | 1412 |
| 5. Psychosy a epilepsie . . . . .                                          | 1414 |
| <b>7. Atrofie, A. Jirásek</b> . . . . .                                    | 1417 |
| 1. Atrofie celulo proximální . . . . .                                     | 1417 |
| 2. Systémové atrofie celulo distální . . . . .                             | 1419 |
| 1. Míšň . . . . .                                                          | 1419 |
| 2. Mozečku . . . . .                                                       | 1421 |
| 3. Kmenových ganglií . . . . .                                             | 1422 |
| 4. Mozkové kůry . . . . .                                                  | 1424 |
| 3. Senilní synergetické poruchy . . . . .                                  | 1426 |
| 4. Atrofie z obecných příčin . . . . .                                     | 1428 |
| <b>8. Zánět, B. Bednář</b> . . . . .                                       | 1429 |
| 1. Pachymeningitis . . . . .                                               | 1429 |
| 2. Leptomeningitis . . . . .                                               | 1430 |
| 3. Encefalitis . . . . .                                                   | 1436 |
| 1. Hnisavá . . . . .                                                       | 1436 |
| 2. Nehnisavá . . . . .                                                     | 1438 |
| 1. Poliotropní . . . . .                                                   | 1441 |
| 2. Pantropní . . . . .                                                     | 1450 |
| 3. Myeloklastická . . . . .                                                | 1455 |
| 3. Specifické a granulomatosní . . . . .                                   | 1460 |
| <b>9. Parasitární procesy</b> . . . . .                                    | 1466 |
| <b>10. Hypertrofie a hyperplasie, M. Vorreith</b> . . . . .                | 1468 |
| <b>11. Nádory</b> . . . . .                                                | 1471 |
| 1. Mozkových obalů . . . . .                                               | 1473 |
| 2. Mozku . . . . .                                                         | 1477 |
| 3. Míchy a míchu tísňci . . . . .                                          | 1491 |
| <b>12. Periferní nervový systém, A. Jirásek</b> . . . . .                  | 1493 |

## 8. POHYBOVÉ ÚSTROJÍ

|                                                                           |      |
|---------------------------------------------------------------------------|------|
| <b>1. Svaly, A. Jirásek</b> . . . . .                                     | 1499 |
| 1. Poruchy vývoje . . . . .                                               | 1500 |
| 2. Obecné regresivní a metabolické změny . . . . .                        | 1502 |
| 3. Atrofie . . . . .                                                      | 1504 |
| 1. z obecných a známých příčin . . . . .                                  | 1504 |
| 2. dystrofické . . . . .                                                  | 1509 |
| 4. Převážně elektronopticky definované myopatie . . . . .                 | 1511 |
| 5. Myotonie a myastemie . . . . .                                         | 1512 |
| 6. Poruchy cirkulace . . . . .                                            | 1513 |
| 7. Myositis . . . . .                                                     | 1514 |
| 8. Nádory . . . . .                                                       | 1518 |
| <b>2. Kosti, V. Pazderka</b> . . . . .                                    | 1520 |
| 1. Vrozené malformace . . . . .                                           | 1522 |
| 2. Osteodysplasie . . . . .                                               | 1531 |
| 3. Nekrosa . . . . .                                                      | 1542 |
| 4. Atrofie . . . . .                                                      | 1544 |
| 5. Dystrofie . . . . .                                                    | 1546 |
| 6. Fraktury . . . . .                                                     | 1557 |
| 7. Záněty . . . . .                                                       | 1560 |
| 8. Cysty . . . . .                                                        | 1569 |
| 9. Hypertrofie a nádory . . . . .                                         | 1570 |
| <b>3. Klouby</b> . . . . .                                                | 1583 |
| 1. Malformace . . . . .                                                   | 1583 |
| 2. Atrofie . . . . .                                                      | 1585 |
| 3. Dystrofie . . . . .                                                    | 1585 |
| 4. Traumatata . . . . .                                                   | 1590 |
| 5. Deformity páteře . . . . .                                             | 1592 |
| 6. Záněty . . . . .                                                       | 1594 |
| 7. Nádory . . . . .                                                       | 1600 |
| <b>4. Šlachy, fascie a pouzdra šlachová, C. Dvořáček</b> . . . . .        | 1602 |
| 1. Dystrofie . . . . .                                                    | 1602 |
| 2. Zánět . . . . .                                                        | 1604 |
| 3. Nádory . . . . .                                                       | 1605 |
| <b>5. Hlenové včky</b> . . . . .                                          | 1607 |
| <b>9. ENDOKRINNÍ SYSTÉM</b> . . . . .                                     |      |
| <b>1. Hypophysis cerebri, Z. Lojda</b> . . . . .                          | 1609 |
| 1. Poruchy vývoje . . . . .                                               | 1613 |
| 2. Regresivní změny . . . . .                                             | 1614 |
| 3. Cirkulační poruchy . . . . .                                           | 1616 |
| 4. Záněty . . . . .                                                       | 1616 |
| 5. Cysty . . . . .                                                        | 1617 |
| 6. Hyperplasie . . . . .                                                  | 1617 |
| 7. Nádory . . . . .                                                       | 1618 |
| 8. Reakce hypofýsy na změny v cirkulacích endokrinních orgánech . . . . . | 1623 |
| 9. Hypofýsární syndromy . . . . .                                         | 1625 |
| <b>2. Nadledviny, K. Motlík</b> . . . . .                                 | 1631 |
| 1. Vrozené malformace nadledvin . . . . .                                 | 1634 |
| 2. Nespecifické reakce kůry nadledvin . . . . .                           | 1636 |
| 3. Regresivní a oběhové změny kůry nadledvin . . . . .                    | 1638 |
| 4. Záněty nadledvin . . . . .                                             | 1640 |
| 5. Progresivní změny a nádory kůry nadledvin . . . . .                    | 1642 |
| 6. Nadledvinové korové syndromy . . . . .                                 | 1646 |
| 7. Změny drené nadledvin . . . . .                                        | 1652 |
| <b>3. Thyreoidea</b> . . . . .                                            | 1654 |
| 1. Kongenitální malformace . . . . .                                      | 1656 |
| 2. Regresivní a oběhové změny štítné žlázy . . . . .                      | 1656 |
| 3. Záněty štítné žlázy . . . . .                                          | 1657 |
| 4. Hyperplasie štítné žlázy . . . . .                                     | 1659 |
| 5. Nádory štítné žlázy . . . . .                                          | 1663 |

|                                                                   |      |
|-------------------------------------------------------------------|------|
| 6. Tyreoidéální syndromy . . . . .                                | 1669 |
| <b>4. Příštítná tělíska</b> . . . . .                             | 1672 |
| 1. Paratyreoidéální syndromy . . . . .                            | 1673 |
| <b>5. Insulární systém, Z. Lojda</b> . . . . .                    | 1678 |
| 1. Regresivní změny . . . . .                                     | 1679 |
| 2. Záněty . . . . .                                               | 1680 |
| 3. Regenerace a hyperplasie . . . . .                             | 1681 |
| 4. Nádory . . . . .                                               | 1682 |
| 5. Insulární syndromy . . . . .                                   | 1683 |
| <b>6. Glandula pinealis — epiphysis cerebri</b> . . . . .         | 1688 |
| <b>7. Periferní endokrinní systémy (PES), K. Motlík</b> . . . . . | 1689 |

## 10. KOŽNÍ SYSTÉM

|                                                                    |      |
|--------------------------------------------------------------------|------|
| <b>1. Regresivní změny, B. Bednář</b> . . . . .                    | 1695 |
| 1. Nekroza . . . . .                                               | 1695 |
| 2. Atrofie a poruchy metabolismu bílkovin . . . . .                | 1698 |
| 3. Poruchy metabolismu mukosubstancí a vody . . . . .              | 1702 |
| 4. Poruchy metabolismu tuků . . . . .                              | 1703 |
| 5. Pigmentace . . . . .                                            | 1704 |
| <b>2. Poruchy cirkulace</b> . . . . .                              | 1705 |
| <b>3. Záněty</b> . . . . .                                         | 1705 |
| 1. Puchýřnaté dermatitidy . . . . .                                | 1705 |
| 2. Intersticiální dermatitidy nehnisavé . . . . .                  | 1713 |
| 3. Dermatitidy s poruchami rohování . . . . .                      | 1714 |
| 4. Dermatitidy se změnami vaziva . . . . .                         | 1717 |
| 5. Nehnisavé záněty folikulů a folikulární hyperkeratosa . . . . . | 1721 |
| 6. Dermatomykosa . . . . .                                         | 1722 |
| 7. Hnisavé dermatitidy . . . . .                                   | 1722 |
| 8. Nekrotisující a ulcerózní dermatitidy . . . . .                 | 1726 |
| 9. Dermatitidy s primární cévní složkou . . . . .                  | 1727 |
| 10. Záněty granulomatosní a specifické . . . . .                   | 1730 |
| <b>4. Hyperplasie a nádorovitě procesy</b> . . . . .               | 1736 |
| 1. Hyperkeratosa . . . . .                                         | 1736 |
| 2. Papilomatoza . . . . .                                          | 1738 |
| 3. Prekancerosa . . . . .                                          | 1741 |
| <b>5. Nádory</b> . . . . .                                         | 1743 |
| 1. Nádory z povrchového epitelu . . . . .                          | 1743 |
| 2. Trichoepitelové nádory . . . . .                                | 1747 |

|                                      |      |
|--------------------------------------|------|
| 3. Nádory kožních žláz . . . . .     | 1748 |
| 4. Mesenchymové nádory . . . . .     | 1754 |
| 5. Neuroektodermové nádory . . . . . | 1765 |
| 6. Něvy . . . . .                    | 1765 |
| 7. Sekundární nádory . . . . .       | 1766 |
| <b>6. Cysty</b> . . . . .            | 1766 |

## 11. SMYSLOVÁ ÚSTROJÍ

|                                                     |      |
|-----------------------------------------------------|------|
| <b>1. Oko, M. Dluhoš</b> . . . . .                  | 1769 |
| 1. Palpebra . . . . .                               | 1771 |
| 2. Slzné ústrojí . . . . .                          | 1771 |
| 3. Konjunktiva . . . . .                            | 1771 |
| 1. Regresivní změny . . . . .                       | 1771 |
| 2. Poruchy oběhové . . . . .                        | 1772 |
| 3. Konjunktivitida . . . . .                        | 1772 |
| 4. Nádory . . . . .                                 | 1773 |
| <b>4. Kornea</b> . . . . .                          | 1773 |
| 1. Vývojové anomálie . . . . .                      | 1774 |
| 2. Regresivní změny . . . . .                       | 1774 |
| 3. Keratitis . . . . .                              | 1774 |
| <b>5. Sklera</b> . . . . .                          | 1775 |
| <b>6. Uvea</b> . . . . .                            | 1775 |
| 1. Malformace . . . . .                             | 1775 |
| 2. Uveitis . . . . .                                | 1776 |
| 3. Nádory . . . . .                                 | 1777 |
| 4. Změny nitroočního tlaku . . . . .                | 1778 |
| <b>7. Lens crystallina</b> . . . . .                | 1780 |
| <b>8. Corpus vitreum</b> . . . . .                  | 1781 |
| <b>9. Retina</b> . . . . .                          | 1782 |
| 1. Malformace . . . . .                             | 1782 |
| 2. Regresivní změny . . . . .                       | 1782 |
| 3. Poruchy cirkulace . . . . .                      | 1784 |
| 4. Retinitis . . . . .                              | 1784 |
| 5. Nádory . . . . .                                 | 1785 |
| <b>10. Fasciculus opticus</b> . . . . .             | 1786 |
| <b>11. Orbita</b> . . . . .                         | 1786 |
| <b>2. Sluchové ústrojí, P. Mířejovský</b> . . . . . | 1787 |
| 1. Zevní ucho . . . . .                             | 1787 |
| 2. Střední ucho . . . . .                           | 1788 |
| 3. Vnitřní ucho . . . . .                           | 1791 |

## 12. PATOLOGIE NOVOROZENCE

|                                                    |      |
|----------------------------------------------------|------|
| <b>1. Mors prae-natalis, J. Stejskal</b> . . . . . | 1795 |
| <b>2. Mors neonatalis</b> . . . . .                | 1796 |
| <b>3. Patologie dětského věku</b> . . . . .        | 1804 |